

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๙๓๒๐ นสอ
รับที่(อีเมล)
วันที่ 27 ธ.ค. 2563 1330

ที่ สด ๐๐๑๒/ 7753

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่
กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

ณ ๒๓ ส.ค.๖๓

26 สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๓๗๒ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๗๖๑๕ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. จำนวน ๑๑๐ ฉบับ
๒. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. จำนวน ๑๑๐ ฉบับ
๓. สรุปสาระสำคัญของหลักการในร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. จำนวน ๑๑๐ ฉบับ
๔. รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. จำนวน ๑๑๐ ฉบับ
๕. หลักฐานการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. จำนวน ๑๑๐ ฉบับ
๖. หลักฐานการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. จำนวน ๑๑๐ ฉบับ
๗. แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรองที่ต้องออกตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. จำนวน ๑๑๐ ฉบับ
๘. CD ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. จำนวน ๒ แผ่น

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งขอเสนอเรื่องร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๖) การบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีข้อสั่งการเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เปร่งรัดร่างกฎหมายสำคัญตามนโยบายรัฐบาลและการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของฝ่ายบริหาร พร้อมทั้งกำหนดกรอบเวลาการส่งร่างกฎหมายให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ จึงได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวและให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้นำส่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. มายังเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งรับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ไปดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ ประกอบมติคณะรัฐมนตรี (๔ เมษายน ๒๕๖๐) และมติคณะรัฐมนตรี (๒๔ มกราคม ๒๕๖๐) โดยให้จัดทำคำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ การจัดทำรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและจัดทำการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายฉบับนี้ แล้วจัดส่งเอกสารการดำเนินการดังกล่าวพร้อมหลักฐานการรับฟังความคิดเห็น และหลักฐานการเปิดเผยรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย รวมทั้งแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรองกรอบระยะเวลาและกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองที่ต้องออกตามร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๒.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประสานกับทุกหน่วยงานของรัฐและองค์กรอิสระเพื่อจัดทำแผนการเสนอร่างกฎหมายภายในระยะ ๑ ปี แล้วนำเสนอรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) พิจารณาก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีโดยเร็วต่อไป โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีหนังสือ ส่วนที่ ๓๓๐๑/๑๖๔๔ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำแผนการเสนอร่างกฎหมายภายในระยะ ๑ ปี โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการจัดทำแผนการเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๑.๒.๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓ กำหนดแนวทางปฏิบัติในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ ให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ดังนี้

๑.๓.๑ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีหนังสือ ที่ สต ๐๐๑๒/๗๖๐๐ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ให้เลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๓.๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๓๗๒ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ ส่งความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการดำเนินการร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แผนการเสนอร่างกฎหมายภายในระยะ ๑ ปี

๑.๓.๓ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๒๗๖๑๕ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ส่งความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพิ่มเติม

๑.๓.๔ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีหนังสือ ส่วนที่ ๓๓๐๑/๑๖๔๔ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำแผนการเสนอร่างกฎหมายภายในระยะ ๑ ปี

๑.๓.๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีหนังสือ ส่วนที่ ๓๓๐๑/๑๖๔๔ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ จัดทำแผนเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. เสนอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาดำเนินการที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาลและการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องนำเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้มีผลบังคับใช้ และได้กำหนดการออกเสียงประชามติกรณีที่มีเหตุอันสมควร คณะรัฐมนตรีจะขอให้มีการออกเสียงประชามติ ในเรื่องใดที่ไม่ใช่เรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลหรือคณะบุคคลใด และกรณี ที่แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หมวด ๑ บททั่วไป หมวด ๒ พระมหากษัตริย์ หรือหมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนูญ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่หรืออำนาจของศาลหรือองค์กรอิสระ หรือเรื่องที่ทำให้ศาลหรือองค์กรอิสระไม่อาจ ปฏิบัติหน้าที่หรืออำนาจได้ เมื่อรัฐสภาลงมติเห็นชอบด้วยในการที่จะออกใช้รัฐธรรมนูญที่แก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้จัดให้มีการออกเสียงประชามติ ถ้าผลการออกเสียงประชามติ เห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม จึงจะให้รอไว้สิบห้าวันแล้วจึงนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้น ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องร่างกฎหมายฉบับดังกล่าว เพื่อเตรียมการกรณีที่ต้องมีการออกเสียงประชามติ

๔. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สารสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. มีหลักการดังต่อไปนี้

๔.๑.๑ ยกร่างกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๖๖ และมาตรา ๒๕๖ (๘) ที่กำหนดให้มีการออกเสียงประชามติ (มาตรา ๙)

๔.๑.๒ ยกร่างเพื่อให้สอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ และเพื่อให้สอดคล้อง กับการดำเนินการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

๔.๑.๒.๑ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการจัด หรือดำเนินการจัดให้มีการออกเสียง ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่และการออกระเบียบที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘)

๔.๑.๒.๒ การกำหนดหน่วยออกเสียง และที่ออกเสียง (มาตรา ๑๙)

๔.๑.๒.๓ การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียง (มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑)

๔.๑.๒.๔ การดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง การเพิ่มชื่อ การถอนชื่อ และการจัดทำทะเบียนผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕)

๔.๑.๒.๕ การดำเนินการเกี่ยวกับการแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง ได้แก่ ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการ การออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย (มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓)

๔.๑.๒.๖ การลงคะแนนออกเสียง (มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓)

๔.๑.๒.๗ การนับคะแนน (มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖)

๔.๑.๓ ยกร่างกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนี้

๔.๑.๓.๑ การกำหนดวันออกเสียง (มาตรา ๑๐)

๔.๑.๓.๒ การดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณอุดหนุนหรือจัดสรรค่าใช้จ่าย ในการออกเสียง (มาตรา ๑๑)

๔.๑.๓.๓ การออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ (มาตรา ๑๒)

๔.๑.๓.๔ การกำหนดผลของการออกเสียง (มาตรา ๑๓)

๔.๑.๓.๕ การดำเนินการเกี่ยวกับการให้ข้อมูล และการจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่จะจัดทำประชามติ (มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗)

๔.๑.๓.๖ การกำหนดเขตออกเสียง (มาตรา ๑๘)

๔.๑.๓.๗ ทึบบัตรออกเสียงและบัตรออกเสียง (มาตรา ๓๔)

๔.๑.๓.๘ การดำเนินการเกี่ยวกับการลงคะแนนออกเสียงและการนับคะแนน (มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑)

๔.๑.๓.๙ การประกาศผลการออกเสียง (มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕)

๔.๑.๓.๑๐ การคัดค้านการออกเสียง (มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗)

๔.๑.๓.๑๑ ความผิดและบทกำหนดโทษ (มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗)

๔.๒ ข้อเท็จจริง

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ได้กำหนดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญ กำหนดให้รัฐสภาดำเนินการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญที่จะทำประชามติโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบัญญัติและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้ประชาชนทราบ

(๒) เรื่องอื่นที่จะจัดทำประชามติ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในเรื่องนั้นๆ ต้องดำเนินการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดทำประชามติแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง และกำหนดให้ประสานกับสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐและสื่อประชาสัมพันธ์อื่นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดทำประชามติ

ดังนั้น ในกรณีที่จะต้องจัดให้มีการทำประชามติเพื่อยกร่างรัฐธรรมนูญ รัฐสภาต้องจัดสรรงบประมาณในการให้ข้อมูลและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ และในกรณีเรื่องอื่น ๆ ที่ต้องจัดทำประชามติ ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานรัฐที่ต้องรับผิดชอบทั้งเรื่องงบประมาณในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดทำประชามติ และการประชาสัมพันธ์เรื่องดังกล่าวด้วย

และในการดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องขอความร่วมมือกับสำนักทะเบียนกลาง กระทรวงมหาดไทย และสำนักทะเบียนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการในการจัดพิมพ์รายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง เพิ่มชื่อถอนชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง จัดทำหนังสือแจ้งเจ้าบ้าน และในการออกเสียงประชามตินอกราชอาณาจักรนั้น ต้องดำเนินการโดยผ่านกระทรวงการต่างประเทศ ดังนั้น ในการที่ต้องจัดให้มีการออกเสียงประชามตินอกราชอาณาจักรกระทรวงการต่างประเทศจึงต้องจัดเตรียมงบประมาณในการดำเนินการดังกล่าวให้เพียงพอ

๔.๓ ขอกกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๗๗ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เป็น
พึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ
ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

มาตรา ๑๖๖ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร คณะรัฐมนตรีจะขอให้มีการออกเสียง
ประชามติในเรื่องใดอันมิใช่เรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือเรื่องเกี่ยวกับตัวบุคคลหรือคณะบุคคลใดก็ได้
ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๒๔ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือก
สมาชิกวุฒิสภา การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และการออกเสียงประชามติ

มาตรา ๒๕๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ให้กระทำได้
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรี หรือจากสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือจาก
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่
ของทั้งสองสภาหรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อ
เสนอกฎหมาย

(๒) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อรัฐสภา
และให้รัฐสภาพิจารณาเป็นสามวาระ

(๓) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ
และลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ
จำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ซึ่งในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่า
หนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

(๔) การพิจารณาในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา โดยการออกเสียง
ในวาระที่สองนี้ ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ แต่ในกรณีที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมที่ประชาชน
เป็นผู้เสนอต้องเปิดโอกาสให้ผู้แทนของประชาชนที่เข้าชื่อกันได้แสดงความคิดเห็นด้วย

(๕) เมื่อการพิจารณาในวาระที่สองเสร็จสิ้นแล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้ว
ให้รัฐสภาพิจารณาในวาระที่สามต่อไป

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนน
โดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา โดยในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมือง
ที่สมาชิกมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบด้วย
ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของทุกพรรคการเมืองดังกล่าวรวมกัน และมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่า
หนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

(๗) เมื่อมีการลงมติเห็นชอบตาม (๖) แล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน แล้วจึงนำ
ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และให้นำความในมาตรา ๘๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๘) ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ บททั่วไป
หมวด ๒ พระมหากษัตริย์ หรือหมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือ
ลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่หรืออำนาจของศาล
หรือองค์กรอิสระ หรือเรื่องที่ทำให้ศาลหรือองค์กรอิสระไม่อาจปฏิบัติตามหน้าที่หรืออำนาจได้ ก่อนดำเนินการ
ตาม (๗) ให้จัดให้มีการออกเสียงประชามติตามกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ถ้าผลการออกเสียง
ประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม จึงให้ดำเนินการตาม (๗) ต่อไป

(๙) ก่อนนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยตาม (๗)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบ
ของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา หรือของทั้งสองสภารวมกัน แล้วแต่กรณี มีสิทธิเข้าชื่อกันเสนอ
ความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกหรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี ว่าร่างรัฐธรรมนูญตาม (๗)

ขัดต่อมาตรา ๒๕๕ หรือมีลักษณะตาม (๘) และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับเรื่องดังกล่าวส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ในระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรีจะนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยมิได้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกสมาชิกวุฒิสภา และการออกเสียงประชามติ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในการจัดการเลือกตั้ง หรือเลือก หรือออกเสียงประชามติ

การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการเลือกตั้งภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการ กับให้มีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการจัดการเลือกตั้ง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลการจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามหน้าที่และอำนาจที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๔ (๑) ได้กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจจัดหรือดำเนินการให้มีการออกเสียงประชามติ ในกรณีที่ต้องดำเนินการ มาตรา ๑๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดให้ในกรณีมีเหตุอันสมควร คณะรัฐมนตรีจะขอให้มีการออกเสียงประชามติในเรื่องใดอันมิใช่เรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลหรือคณะบุคคลใดก็ได้ หรือมาตรา ๒๕๖ (๘) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดให้กรณีที่รัฐสภาจะแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในหมวด ๑ บททั่วไป หรือหมวด ๒ พระมหากษัตริย์ หรือหมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ เรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่หรืออำนาจของศาลหรือองค์กรอิสระ หรือเรื่องที่ทำให้ศาลหรือองค์กรอิสระไม่อาจปฏิบัติหน้าที่หรืออำนาจได้ ต้องจัดให้มีการออกเสียงประชามติ ซึ่งการจัดให้มีการออกเสียงประชามติของคณะกรรมการการเลือกตั้งทั้ง ๒ กรณีข้างต้นยังไม่สามารถกำหนดต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการออกเสียงประชามติให้ชัดเจนได้เพราะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในการบริหารจัดการออกเสียงประชามติในแต่ละเรื่อง ซึ่งต้องพิจารณาถึงประเด็นที่จะจัดทำประชามติ พื้นที่จำนวนประชาชนที่มีส่วนได้เสียในเรื่องที่จะจัดทำประชามติ จำนวนเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง รวมถึงขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการ จึงได้กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. มาตรา ๑๑ ให้รัฐเป็นผู้อุดหนุนหรือจัดสรรค่าใช้จ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในเรื่องที่จะจัดทำประชามติอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ หากต้องมีการจัดการออกเสียงประชามติทั่วราชอาณาจักรอาจมีค่าใช้จ่ายเป็นเงินประมาณ ๓,๑๕๐,๖๔๑,๙๕๐ บาท แต่หากมีการจัดการออกเสียงประชามติทั่วราชอาณาจักรโดยมีการใช้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 อาจมีค่าใช้จ่ายเป็นเงินประมาณ ๔,๐๖๒,๗๓๙,๔๕๐ บาท โดยเทียบเคียงกับงบประมาณที่เป็นค่าใช้จ่ายในการควบคุมและดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๙ และงบประมาณที่เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี ๒๕๖๒

๖. ผลกระทบ

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลตามมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๖.๒ การป้องกันไม่ให้ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ คือการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการ ในการออกเสียงประชามติ และบทกำหนดความผิดและโทษหากไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการดังกล่าวที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ... ให้ประชาชนได้ทราบ

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชน โดยกำหนดให้มีการจัดทำข้อมูลและเผยแพร่เรื่องที่จะจัดทำประชามติแก่ผู้มีสิทธิออกเสียงให้ทราบอย่างเพียงพอ ซึ่งจะทำให้ประชาชนรับรู้รับทราบเรื่องที่จะจัดทำประชามติและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญทั้งเรื่องที่คุณสมบัติรัฐธรรมนูญจะขอให้มีการออกเสียงประชามติ และการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในเรื่องที่สำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดให้มีการออกเสียงประชามติโดยประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถใช้สิทธิออกเสียงได้อย่างอิสระและสะท้อนถึงเจตจำนงของตนเองมากที่สุด

๗. ความเห็นของคณะกรรมการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
๑. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	✓		- เนื้อหาสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ฯ สอดคล้องกับหลักการและเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
๒. สำนักงานศาลยุติธรรม	✓		- เห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ ฯ - การปฏิบัติหน้าที่ของศาลจังหวัด หรือศาลแพ่ง หรือศาลที่มีอำนาจวินิจฉัยในกรณีที่จะให้เพิ่มชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงตามที่ได้รับคำร้องตามร่างพระราชบัญญัติ ฯ องค์คณะผู้พิพากษา ตลอดจนบุคคลซึ่งองค์คณะผู้พิพากษามอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ ควรมีสถานะได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด
๓. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	✓		- เห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ ฯ เนื่องจากมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ ๑
๔. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	✓		- เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ ฯ - การที่ร่างพระราชบัญญัติ ฯ มาตรา ๑๖ กำหนดให้รัฐสภามีหน้าที่ดำเนินการให้ข้อมูลเกี่ยวกับบัญญัติและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญที่จะทำประชามติให้ประชาชนทราบอยู่ในกรอบหน้าที่และอำนาจของรัฐสภา - ควรกำหนดวิธีการในการจัดทำเอกสารเผยแพร่ข้อมูลในเรื่องที่จะทำประชามติตามร่างพระราชบัญญัติ ฯ มาตรา ๑๔ ให้มีความยืดหยุ่นหลากหลายและสามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างกว้างขวาง สอดคล้องกับรูปแบบการรับข้อมูลข่าวสารของประชาชนในยุคปัจจุบัน
๕. กระทรวงมหาดไทย	✓		- เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ ฯ สอดคล้องกับหลักการและเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
๖. สำนักงานงบประมาณ	✓		- เห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ ฯ - หน่วยงานที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดทำประชามติแก่ผู้มีสิทธิออกเสียงจะต้องคำนึงถึงความจำเป็นและภารกิจ ความคุ้มค่า

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
			ต้นทุนที่เหมาะสม คักยภาพ และความสามารถในการใช้จ่าย ประโยชน์ที่จะได้รับ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ
๗. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	✓		- คณะรัฐมนตรีสามารถพิจารณาอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติ ฯ ได้
๘. กระทรวงยุติธรรม	✓		- เห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ ฯ

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เพื่อให้เป็นไปตามขั้นตอนการตรากฎหมายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงยืนยันที่จะเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เพื่อนำเสนอต่อรัฐสภาพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัตินี้ร่างขึ้นตามแนวทางการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ ก. ด้านการเมือง (๑) และ ค. ด้านกฎหมาย (๑) แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจเอก

(จรงวิทย์ ฤมมา)

เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑

ฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๘๘๕๖

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๕๕๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ election@ect.go.th